

Római lap a szegedi paprikafaluról

Az „Il Giornale della Domenica” cikke a paprikáról és Röszkéről

A múlt év őszén Szegeden járt Nelly Vučić, magyarszármazású olasz újságíró, aki többek közt a Rómában megjelenő „Il Giornale della Domenica” című ismert hetilapnak belső munkatársa. Röszkére is elkerült és kirándulásáról érdekes, képekkel illusztrált cikkben számolt most be az Il Giornale della Domenica hasábjain, amelyben többek között ezeket írja, a címe: „A „C” vitamin hazája: Paprikapoli”.

A legtöbb ember a paprikát eddig exotikus gyógyszernek, vagy gasztronómiai különlegességnek tartotta; amióta azonban Szent-Györgyi professzor felfedezte benne a „C” vitamint, amely felfedezéséért megkapta a Nobel-díjat, a tudományos világ is kezd az emberi szervezetre oly fontos vitamint tartalmazó paprika iránt érdeklődni. A Szeged határában levő talaj kiválóan alkalmas a paprika termelésére; a város környékén 1800 óta foglalkoznak intenzíven a paprikával, ami azóta a lakosság főterményévé lett. Termelését és kikészítését egyre tökéletesítik; elhagyták a primitív módszereket és áttértek a gépre. Még nemrégben üzemben voltak a vizimalmok, majd ezek helyébe gőzmalomok kerültek, míg ma már villanyerővel működnek a malmok.

Hogy ennek a terménynek jelentőségéről pontos fogalmat szerezzünk, el kell hagynunk a Szép Szeged területét és a határ felé kell mennünk. Ez az út nem tart sokáig; 20 perc alatt Röszkére érkezünk. Röszke a „Paprikafalu”. Az út jellegzetesen alacsony, de magastetejű házak között vezet, a poros úttal párhuzamosan halad az egész Európát átszelő transzkontinentális autót. Messziről önkéntelenül az a gondolatunk támad, hogy Röszkének nagyon élénk lakói lehetnek, akiknek felette tetszik a paprika színe, mert a házak falát is ilyen sötétvörös színre festették. A közelben azonban megállapítottam, hogy a házak falainak színe hófehér, de a szó szoros értelmében elfödik a festői tömött, hosszú paprikafüzérek, nem annyira a „couleur locale”, mint inkább a szárítás kedvéért.

A hosszú ucca üres; mintha minden lakója aludnék; a mák altatja így el az embereket. Ez a pirosság szerintem inkább ébren kellene hogy tartsa őket. Lássuk, milyen az élet ezekben az eredetien díszített házakban. Mindenki paprikával foglalkozik. Az udvarokban csoportosan válogatják, rendezik a piros paprika-hegyeket; a kertben az érett termést szedik az asszonyok, az udvar végén alacsony szobában bánatosan énekelnek a falak mellett, kis padokai ülő asszonyok, leányok és hasítják a száraz paprikát Gyorsan dolgoznak ezek a nők, gyorsan és kecsesen, mintha himeznének. Vékony hegyes kósúkkal hasítják a paprikát; mélabusan szól a nő Röszke „tulsó oldaláról”, mert Röszke utolsó háza már Jugoszláviához tartoznak. Szép szemeiket lesütik a paprikával telt kosarakra. — Valószínűen arról álmodozik, hogy mire költik majd el napibéruket; bemennek a szombati helyvására Szegedre, paprikapiros, tarkahímzésű hűres szegedi papucsot venni, ... amilyent még az amerikai nők is vásárolnak.

Bevallom, én a paprikatermelőket sötétbőrű, villogószemű embereknek képzeltem, ciszánosan fejűre kötött kendővel, vig. nótákat énekelve (bizonyára az amerikai filmek hatása alatt), nem is szólva a paprikaföldeken dolgozó asszonyokról,

akiket a csipőjükön hullámzó paprikafüzérekkel képzeltem el, olyanféleképpen, mint a hawaiiakat, tarkán, festőien öltözködve; úgy látszik az utas csalódik, ha ilyen népviseletre vár. Ez a nép egyszerű és semmi mesterkéltég nincs benne. Inkább kissé szomorú; folyton dolgozik, meglepő ellentétje földje tüzes termésének.

A nehéz paprikafüzérek alatt szinte roskadozni látszik egy élénk pirosszínű ház; piros, mint az emberek, akik előtte álldogálnak. A röszkei villanyerővel dolgozó paprikamalom ez; a tetőtől talpig vörös porral belepert emberek a molnások. A piros röszkei molnások, — olyan szép ez a piros szín, mint a legfinomabb pir a hölgyek arcán, — egészen a szemük fehéréig pirosak. Önérzetesei-mütogatták a sorrendbe állított lepecsételt zsákokat:

— Ez mind Amerikába megy, — mondják.

— Ha valaki tudni szeretné, hogyan élnek ezek az emberek akik születésüktől fogva reggeltől estig a paprikával foglalkoznak, ajánlom hívassa meg magát valamely vendégszerető röszkei házba, ott majd halpaprikást szolgálnak fel neki (halból készült paprikás leves); amíg él, nem felejtí el, mennvire égette a torkát és a gyomrát. Az étel felszolgálása közben megkérdeztem az

Formáztatása
Szemöldökéi
és készíttessen
**tartós szem-
pillafestést!**

a világhírű Pessl tartós szempillafestéssel,
mely percek alatt készül és hónapokig eltart.
DUDÁS fodrász- és kozmetikai szalonjában.
Tisza Lajos-körút 19. Telefon 22-11. szám.

asszonyt, tudják-e milyen nagy jelentősége van a paprikának a fontos felfedezés óta?

— Oh, igen, a vitamin...

Zavartan sütik le szemüket, mint általában a falusiak, ha nem értenek valamit:

— Oh, igen, a vitamin... — ismételteti egy értelmes tekintetű kisleány, — igen, igen, de mennyivel jobb lenne, ha jótéle paprikakékvárt készítenének belőle...

GYÖNGYSZÉN a lakosság szolgálatára BACH Telefon 11-26

Az albán királykisasszony amazon-regimentje

Az albán nők fegyverrel és lóháton védik meg a jogukat és küzdenek a fátyol és a hárem ellen

Tirana, február. Ez az ország évszázadokat ugrott keresztül. A középkortól egyenesen a XX. századig rohant — repülőgépeken. Albániában nincsen vasút, a benzülőttek öszvéreken vitetik magukat egyik faluból a másikba, rendszeren úgy, hogy a férfi az öszvér hátán ül, az asszony pedig gyalog lohol mellette. Az idegennek autók és repülőgépek állanak rendelkezésére. Néhány utja, különösen azok, amelyek a tengerrel kötik össze Tiranát: kitűnőek. Mindenféle repülőterek.

Mióta Kemal pasa megreformálta a mozlimit, sokáig csak Délszerbia és Albánia maradtak meg egyedül igazi és hamisítatlan Keletnek. Ma már csak Délszerbiában találjuk meg azt a világot, amely egykoron a Keletet reprezentálta. Nincsen egy esztendeje se, hogy Albániából is eltűnt a hárem, a fátyol és utolsó napjait éli a feje.

Az igazhitűek sohasem becsülték tulságosai az asszonyt. De Albániában volt legkevesebb becsülete a nőnek.

A kis albán falvak földszintes házikóiban a kemence mellett alacsonyabb és magasabb padkák vannak. A nők az alacsonyabbra ülhettek le.

Alig pár éve annak, hogy az albán bíróságok minden vita nélkül felmentették azt a parasztot, aki pillanatnyi felhevülésében kapával ütötte le az asszonyt.

A modern Albániában mindez megváltozott és az albán nő teljes felszabadulását a király legfiatalabb hugának, Maxhide királykisasszonynak köszönheti. Ugy mesélik, hogy már a király anyja: Sadije Toptani is harcolt a nők felszabadulásáért. De — sikertelenül.

Az ő számára még legyőzhetetlen akadály volt a Kóran...

Maxhide hercegnő ma harmincöt esztendő. Bocsássák meg az indiszkréciómát: de az életkora benne van a góthai almanachban.

Főúri hölgyek bajosan tudják letagadni az életkorukat.

...Nemrég, amikor Pesten Pálmay Ilka — Kinsky grófné — egy törvényszéki tárgyalás alkalmával zárt tárgyalást kért személyi adatai bemondásánál, nevettem: hiszen csak fel kell útni a góthai almanach harmadik részét, amely Európánem szuverén főúri családainak adatait tartalmazza és a Kinskyek családfáján, igaz, hogy az utolsó hajtáson megtaláljuk, hogy Kinsky Jenő gróf 1891. augusztus 31-én kötött házasságot az Ungvárott 1860. szeptember 21-én született Petrass (Pálmay) Ilkával...

A góthai almanach mindent elárul, csak ezt nem mondja meg, hogy a harmincöt éves Maxhide hercegnő ragyogó keleti szépség. Haja fekete, mint az éjszaka és szemei csillognak, mint a délen az esthajnali csillag. Az ezeregyéjszaka csodálatos álmái élnek ezekben a szemekben és csodálatosan ellentétben áll velük a királykisasszony férfias, energikus ajka. Maxhide öfenségek úgy kellett kiverkednie, hogy Párisba engedték: itt az egyetemen filozófiát hallgatott. Sokan vannak, akik emlékeznek még a karesu királykisasszonyra, aki a Rue Monsieur le Prince kis csapászekeiben együtt ült kollégáival és teli tüdővel szívta magába Páris forradalmi szellőjét. Sokszor vacsorázott bohém diáktanyákon papirosból és ilyenkor ő főzte meg a hamisítatlan török kávét... Szakasztott úgy, ahogya ezt a hazájában, a Blakánon főzik...

Párisból a következő stáció: Ankara. Beszélték egy időben, hogy Khemal Ataturk és az albán királykisasszony házasságot kötnek. De a frigyből nem lett semmi. Azonban a ketten megihitt barátsága megmaradt és ma is gyakran hoz és visz leveleket a pósta Ankara és Tirana között...

Tavaly márciusban jelent meg Tiranában Zogu királyak az a dekretje, amely eltiltja Albániában a fátyol viselését és lerombolja a háremek falait. Jogokat kaptak a nők. És mindenki tudja, hogy az albán nők egyenjogosításukat a király hugának köszönheti. És ugyanezen a napon a ki-

LEIPZIGI TAVASZI VÁSÁR 1938

Kezdet: március 6

Kezdet: március 6

60% kedvezmény a péntek délutáni vásárlásokon.

Kedvezmény a péntek délutáni vásárlásokon.

600 márká felár nélkül

Különvonal indul március 3-án

regge 6 óra 55-kor Budapesti nyugati pu.

Minden felvilágosítást ad a Leipziger Vásár magyarországi Elrendeltsége, Budapest, 10., Dáci-ucca 13. Befárat: Tűr István-ucca 3. telefont 4. (telefon 150-540) és a Leipziger Messami, Leipzig C.